

V- 14949 / 33

(1976)

**INSTYTUT JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO
W AMERYCE**

POŚWIĘCONY BADANIU NAJNOWSZEJ HISTORII POLSKI

Dr. Jan Fryling, prezes

Michał Budny, dyrektor

PIŁSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA
FOR RESEARCH IN THE MODERN HISTORY OF POLAND

BIULETYN

ROK XXXIII

MARZEC, 1976

A NON-PROFIT EDUCATIONAL INSTITUTION
CONTRIBUTIONS ARE DEDUCTIBLE FOR INCOME TAX PURPOSES

381 PARK AVENUE SOUTH, NEW YORK, N.Y. 10016

TEL. (212) MU3-4342

WŁADZE INSTYTUTU

Zarząd

Prezes	- Dr. Jan Fryling
Wiceprezesa	- Prof. Wacław Jędrzejewicz
	- Prof. Alexander Korczyński
Sekretarz	- Prof. Tadeusz Świętochowski
Skarbnik	- Wiesław Domaniewski
Dyrektor	- Michał Budny

Rada Instytutu

Włodzimierz Bączkowski	Inż. Edward Kleszczyński
Michał Budny	Lucjan A. Kupferwasser
Płk. Kazimierz Buterlewicz	Dr. Anna M. Mars
Prof. Lucjan Dobroszycki	Tadeusz A. Pawłowicz
Prof. Aleksander Gella	Dr. Oskar Schenker
Inż. Stanisław Gierat	Prof. Piotr Wandycz
Halina Janiszewska	Władysław Wantuła
Tadeusz Katelbach	Prof. Joseph Wiczerzak
	Andrzej Zaremba

Komisja Rewizyjna

Przewodniczący	- Płk. Tadeusz Anders
Członkowie	- Irena Kleszczyńska
	Eugeniusz Witt
Zastępcy	- Tamara Pusłowska
	Kazimiera Olan

W roku 1976 Stany Zjednoczone Ameryki Północnej obchodzą 200-letnią rocznicę wywalczenia swej niepodległości. Polacy uczestniczący w tym święcie wielkiego mocarstwa, wspominają z uzasadnioną dumą, że historia Ameryki Północnej na pierwszych swych kartach, obok nazwisk swoich bohaterów wyzwoleniczych bojów, jak Waszyngton i Lafayette, zapisuje nazwiska Kościuszki i Pułaskiego.

Lata, w których Stany Zjednoczone kładły podwaliny swej niepodległości, były dla Polski okresem, w którym stopniowo zbliżała się do utraty bytu państwowego. Zmowa trzech wrogich sąsiadów, Rosji, Prus i Austrii, w poparciu o przewagę wojskową, zagarniała coraz dalsze części Rzeczypospolitej, aż w roku 1795 wykreśliła Polskę z karty Europy. Jednakże Naród polski nigdy nie aprobował tego stanu rzeczy, o czym świadczą wystąpienia zbrojne w latach 1830, 1863, 1905 oraz podczas pierwszej wojny światowej. Równocześnie polscy historycy i politycy badali przyczyny katastrofy narodowej, wierząc, że historia może być mistrzynią życia a jej znajomość może wskazać niebezpieczeństwa zewnętrzne i własne błędy.

Instytut nasz, poświęcony badaniom najnowszej historii polskiej, prowadzi swe prace w przekonaniu, że poznanie istoty prawdy otwiera drogę do jej zwycięstwa.

Instytut Józefa Piłsudskiego w Ameryce, biorąc udział w święcie 200-lecia niepodległości Stanów Zjednoczonych, składa hołd wielkim ideałom Wolności, która zawsze była ukochaniem Polaków oraz ich niezmiennym pragnieniem.

* * *

In 1976 the United States of America celebrates its 200-th Anniversary of Independence. Poles who participate in these Bicentennial Ceremonies recall with justifiable pride that the history of this Great Republic inscribed on its very first pages the names of Kościuszko and Pułaski, alongside those of her illustrious heroes who fought for Freedom, such as Washington and Lafayette.

The very years when the United States set the foundations of its independence, coincided with the period of gradual twilight of Poland's independent statehood. The conspiracy of three wicked neighbors, Russia, Prussia and Austria, supported by vast military superiority, swallowed up ever larger limbs of the Republic, erasing Poland from the map of Europe in 1795. However, the Polish nation never recognized this situation, repeatedly raising in arms against the oppressors in 1830, 1863, 1905 and during the First World War. And Polish historians and politicians never ceased to study the causes of the national downfall, believing that history is the mistress of life and that knowledge of history may be the key to identify external perils and our own past failures.

Our Institute, devoted to the research in the modern history of Poland continues its work, convinced that the knowledge of the essence of truth is the proper road to victory.

The Józef Piłsudski Institute of America, in taking part in the Bicentennial Celebrations of the United States, pays tribute to the glorious and victorious idea of Freedom, always and forever the most beloved and unalterable desire of the Polish people.

* * *

PRACE NAUKOWE

Zainteresowanie ludzi nauki zbiorami i biblioteką Instytutu wzrasta z każdym rokiem. W 1975-ym roku pracowało w Instytucie wielu naukowców różnych narodowości, wśród nich wymienimy następujących: Prof. Jerzy Lerski (Univ. of San Francisco) dwukrotnie przebywał w Instytucie, poszukując materiałów do zamierzonej pracy o zagadnieniu Żydów w Polsce. Prof. Edward Wynot (Florida State Univ. Tallahassee, Fla.) ukończył i wydał drukiem swą pracę doktorską "Polish Politics in Transition. The Camp of National Unity and the Struggle for Power 1935-39" (Athens, Georgia, 1974). Opracowywał ją, między innymi, na podstawie materiałów Instytutu Piłsudskiego w Nowym Jorku i Londynie, czemu dał wyraz w podziękowaniu obu Instytutom. W. Flisiński (N.Y.) dalej pracował przez szereg tygodni nad katalogiem prasy polskiej i dziejami Polaków wywiezionych ze Związku Sowieckiego w 1942r. S. Załoga (Columbia Univ.) poszukiwał fotografii wojska polskiego z obu wojen światowych. Richard Watt od szeregu lat pracuje przy pomocy Instytutu nad swą książką (po angielsku) o Polsce w okresie dwudziestolecia (1918-1939). Posunął ją dość daleko, opracowując już tekst ostateczny. Prof. Jerzy Krzyżanowski (Ohio State Univ.) uzyskał z Instytutu informacje do swej pracy o gen. Okulickim. George A. Reed (Univ. of San Francisco) szukał i uzyskał informacje dla swej pracy o konferencji w San Francisco w 1945r. Prof. L. Dobroszycki (YIVO Institute, N.Y.) wielokrotnie korzystał z biblioteki i dokumentów Instytutu dla pracy nad katalogiem miast w Polsce. Jon Speller i gen. W. Głazkow (N.Y.) poszukiwali i otrzymali dokumenty dotyczące stosunku Polski do Kozaków, Gruzynów i innych narodowości w Rosji z lat 1920-ych. Prof. W. Sukiennicki (Stanford, Calif.) poszukiwał i otrzymał materiały z archiwum Adiutantury Generalnej Nacz. Dowództwa. Maria Rasiej (N.J.) pisze pracę o stosunkach polsko-amerykańskich 1939-45 i uzyskała odnośne informacje. Prof. Marian Drozdowski (Instytut Historii PAN w Warszawie) pracował parę tygodni nad archiwami Adiutantury Generalnej Naczelnego Dowództwa i nad aktami ambasady R.P. w Londynie, odnośnie stosunków polsko-amerykańskich. Jędrzej Giertych (Londyn) poszukiwał materiałów odnośnie bitwy warszawskiej 1920 r. Dr. Jerzy Gołos (N.Y.) pracował nad dokumentami powstania 1863 r. Prof. J. Wieczerek (N.Y. Univ., Bronx) pracował nad dokumentami z okresu lat 1830-1863. Halina Wierzyńska (Londyn) przeglądała pisma literackie z lat po-wojennych wychodzące w Nowym Jorku, których komplety znajdują się jedynie w bibliotece Instytutu. Nad dokumentami Komitetu Obrony Narodowej z lat 1912-1920 pracowała Barbara Porębska (Buffalo). Ryszard Woynak (Monterey & Peninsula College, Calif.) przyjechał specjalnie dla prac w archiwum Instytutu nad swą tezą doktorską o zagadnieniu granic Polski w polityce zagranicznej w latach 1938-1939. Prof. Gotthold Rhode (Moguncja, Niemcy) poszukiwał materiałów odnośnie zagadnienia Litwy w latach dwudziestych. Andrzej Zaremba (N.Y.) pracował nad zagadnieniem wojskowości polskiej. Dr. Michał Palij (Lawrence, Kansas) pracował przez tydzień w Instytucie nad stosunkami polsko-ukraińskimi 1919-1920. T. Chabrowski (N.Y.) poszukiwał materiałów do swej pracy doktorskiej o katolicyzmie w Polsce w latach 1945-51. William A. Byrne (Univ. of

San Francisco) poszukiwał bibliografii do spraw Katynia. Nad tą samą sprawą pracował John McCarthy (Monmouth College, N.J.). Henry S. Wienczek (N.Y.) z TIME, Publ. opracowuje tom specjalnego wydawnictwa, który ma zawierać opis kampanii wrześniowej 1939 r. w Polsce jako przykład "Blitzkriegu". Korzystał z naszej biblioteki i zbiorów fotograficznych. Dr. Henri Rollet (Paryż) interesował się sprawą wojny przewencyjnej i misją ambasadora Potockiego w Paryżu. Dr. Janusz Rakowski (Zurich) zbierał materiały do bibliografii zagadnień ekonomicznych w Polsce. Prof. Izaak Lewin (Yeshiva Univ., N.Y.) pracował nad dokumentami odnośnie początków państwa polskiego w 1918-19 r. Robert M. Peebles (N.Y. Univ. w Albany) poszukiwał informacji o prawnych podstawach polskiego rządu emigracyjnego w Londynie. Agnes S. Shapiro (Manhattan College, N.Y.) szukała materiałów do opracowania roli politycznej J. Piłsudskiego w Polsce. St. Piaskowski (Albany) nadal poszukiwał materiałów do swej pracy o historii polskiej marynarki wojennej. Prof. Piotr Wandycz (Yale Univ.) poszukiwał dokumentów odnośnie stosunków polsko-amerykańskich w okresie powojennym w archiwum ambasadora Lipskiego.

ARCHIWUM

W ciągu 1975 r. zakończona została przesyłka i uporządkowanie aktów Jana Weinsteina z Londynu, przekazanych Instytutowi przez p. Halinę Weinstein, co podawaliśmy w zeszłorocznym Biuletynie. Archiwum to obejmuje 14 tek dotyczących materiałów Józefa Becka łącznie z archiwum Jadwigi Beckowej, 36 tek odnośnie zagadnień stosunków Polski z Francją, Anglią, Czechosłowacją, Rumunią i innymi państwami oraz 14 tek materiałów Władysława Studnickiego. Usegregowaniem tego wielkiego zbioru, zajmującego całą dużą szafę stalową, zajęła się dr. Anna Mars. Pani Zofia Łepkowska (Pretoria, Połud. Afryka) nadesłała nam dalsze zespoły listów i dokumentów zmarłego Stanisława Łepkowskiego, ostatniego szefa Kancelarii Cywilnej Prezydenta Mościckiego. Prof. Piotr Wandycz (Yale Univ.) przekazał cenny zbiór dokumentów wojska polskiego w Rosji z lat 1944-45. Od Tadeusza Katelbacha Instytut nabył zbiór oryginalnej korespondencji gen. Sosnkowskiego z lat 1953-55. Zespół ten nie jest na razie otwarty dla prac naukowych. Dzięki pomocy członka Instytutu, St. Michałowskiego, otrzymano duże archiwum po zmarłym płk. Romanie Michałowskim, adiutancie Marszałka Piłsudskiego, attaché wojskowym w Bukareszcie i Londynie, radcy ambasady w Tokio. Zawiera ono szereg dokumentów z różnych okresów pracy zmarłego i jego liczne wspomnienia w formie dziennika. Instytut otrzymał również wiele ciekawych dokumentów po zmarłym b. dyrektorze Instytutu, Marianie Chodackim. Dotyczą one okresu drugiej wojny światowej. Członek Instytutu, Jan Weiss (Cambridge, Mass.) umożliwił nam uzyskanie z Hoover Institution, przy pomocy dr. W. Sworakowskiego, odbitki niezwykle cennych dokumentów biura carskiej Ochrony przy ambasadzie rosyjskiej w Paryżu, dotyczących działalności Józefa Piłsudskiego w latach 1898-1914. Płk. Jerzy Zaremba (Toronto) przekazał dokumenty dotyczące formowania armii polskiej we Francji 1918-1919. Materiały ppłk. R. Jędrzejaka dotyczące kampanii wrześniowej 1939 r. przesłał Instytutowi płk. P. Harcaj (Chicago). T.Ka-

telbach (N.Y.) przekazał wspomnienia p. Mycielskiego z kampanii wrześniowej i udostępnił Instytutowi trzy tomy dziennika kancelarii prezydenta Raczkiewicza z pierwszych lat wojny, z których zrobiono odbitki. Dr. Maria Zdziarska-Zaleska (Paryż) nadesłała cenne dokumenty dotyczące wojny 1919-20 w której brała udział jako lekarz 4 Pułku Piechoty Leg.

Wszystkim ofiarodawcom Instytut składa serdeczne podziękowania.

BIBLIOTEKA

W roku sprawozdawczym wpływ książek do biblioteki był bardzo znaczny. Skatalogowano 1,000 nowych pozycji, tak, że stan biblioteki na 1 stycznia 1976 r. wynosi 7,247 pozycji oraz około 3,200 nieskatalogowanych broszur, ułożonych jednak działami. Ta ostatnia cyfra stopniowo się zmniejsza przez włączanie broszur do ogólnego katalogu. Razem biblioteka liczy około 10,500 pozycji.

Stan czasopism wynosi 1,550 tytułów, przyrost o 38 tytułów w ciągu roku. Dzięki licznym darom zwiększył się także inwentarz fotograficzny, liczący ponad 12,000 fotografii. Przybyło szereg mikrofilmów.

Wielkim zasileniem dla biblioteki było uzyskanie z biura Free Europe, likwidującego się w Nowym Jorku, 348 książek i broszur, z których wiele weszło do katalogu biblioteki. Czynnymi w tym byli członkowie Rady Instytutu, T. Pawłowicz i Wł. Wantuła, którym należy się specjalne podziękowanie za ich prace. Instytut nabył niezwykle bogaty księgozbiór s.p. Jana Weinsteina, zawierający około 600 pozycji, z których bardzo wiele weszło do biblioteki, a inne zostały umieszczone w nowym katalogu książek na sprzedaż. Bardzo dużą kolekcję ok. 250 książek otrzymał Instytut od prof. Romana Dębickiego z Waszyngtonu. Piękną kolekcję 77 książek oraz rzadkie czasopisma przekazał płk. Jerzy Zaremba (Toronto). M. Iwanowski (Milton, Mass.) prawie co roku ofiarowuje Instytutowi duże zbiory książek. W tym roku otrzymaliśmy 64 pozycje, z których wiele weszło do katalogu biblioteki. Irena Wandycz przekazała bogaty zbiór 104 książek i broszur. Wanda Lubicz-Gąsiorowska (Fundacja Paderewskiego, N.Y.) przekazała szereg książek i periodyków, m.in. komplet pism Jerzego Waszyngtona. Instytut nasz jest w kontakcie z szeregiem bibliotek w Polsce, jak biblioteki uniwersytetów w Poznaniu, Warszawie, Łodzi, Wrocławiu, Centralna Biblioteka Wojskowa, Instytut Zachodni, Biblioteka Sejmowa, Instytut Historii PAN, Wojskowy Instytut Historyczny, z którymi prowadzi wymianę wydawnictw. Także szereg profesorów z Polski nadsyła nam swe prace i inne wydawnictwa.

Szereg osób odwiedzało naszą bibliotekę, czytając na miejscu książki i czasopisma. Instytut specjalnie dziękuje p. S. Bieniewskiemu (N.Y.) za bezinteresowne opracowanie 13 starych książek z kolekcji "Rare Books".

Wśród innych donatorów wymienić należy następujące osoby i instytucje, które przekazały nam książki, fotografie, pisma, broszury i poszczególne dokumenty.

H. Archacki (N.Y.), W. Bączkowski (Waszyngton), A. Birkenmayer (Toronto), A. Bloch (Warszawa), W. Bniński (Waszyngton), A. Brenk (N.Y.), M. Budny (N.Y.), Irena Cittadini (N.Y. album 36 fotografii J. Piłsudskiego), M. Coleman (Cheshire, Conn.), St. Dąbrowski (Buffalo), Maria Dembińska

(N.Y. dwa albumy fotografii powstania warszawskiego), prof. L. Dobroszycki (N.Y.), E. Dusza (N.Y. 16 książek), Prof. M.K. Dziewanowski (Boston), Editions du Dialogue (Paryż), dr. J. Fryling (N.Y.), Fundacja Jurzykowskiego (N.Y.), Fundacja Kościuszkowska (N.Y. 16 książek), dr. T. Gasiński (Univ. of Hawaii), prof. F. Gross (N.Y. dokumenty Br. Malinowskiego i 16 książek i broszur), W. Janta (N.Y.), płk. P. Harcaj (Chicago, dokumenty po zmarłym płk. Skwarnickim, pisma i książki), Halina Janiszewska (N.Y. 32 książki), W. Jędrzejewicz (N.Y. 22 książki i pisma), Zofia Jordanowska (N.Y.), T. Katelbach (N.Y.), B. Kawecki (N.Y.), inż. E. Kleszczyński (N.Y. 12 książek i medal), Irena Kleszczyńska (N.Y.), inż. Wł. Klimkiewicz (N.J.) L. Kończka, dr. A. Korczyński (N.Y.), W. Korsak (N.Y.), J. Kowalski (N.Y. 15 książek, prasa), J. Lasocki (Waszyngton), prof. R. Lucas (Tennessee Technological Univ.), B. Łokaj (Londyn), dr. A. Mars (N.Y.), Wł. Marth (N.Y. 27 książek i płyty gram.), St. Michałowski (N.Y. 12 książek i pisma), E. Mieroszevska (N.Y. 24 książki i pisma), dr. Nałęcz-Korzeniowski (Chicago), Dr. St. Ostrowski (Londyn), T. Pawłowicz (N.Y.), Polska Fundacja Kulturalna (Londyn), Polski Instytut Naukowy (N.Y.), dr. J. Rakowski (Zurich), prof. G. Rhode (Moguncja), A. Rogoziński (Milwaukee, Wis.), T. Rokicki (Londyn), A. Ruzicki (N.Y. 25 książek), Bożena Schayer (Rockford, Ill.), L. Seidenman (N.Y. 2 medale), J. Seweryn (Monachium), J. Skwarnicki (Chicago), A. Słaboszewicz-Kirn (N.Y.), T. Słoński (Wichita, Kans. 10 książek), H. Sokolnicki (Helsinki), Stow. Weteranów A.P. w New Britain (dwa stare sztychy Warszawy), K. Świątocho (Hardford, Conn.), Maria Syryca (Irvington, N.J.), C. Twardos (Flemington, N.J.), prof. E. Urbański (Waszyngton), prof. P. Wandycz (New Haven, Conn.), Br. Wanke (Reading, Anglia), W. Wantuła (N.Y.), Halina Weinstein (Londyn komplet oprawny pism J. Piłsudskiego i broszury), J. Weiss (Cambridge, Mass.) E. Woytak (Carmel, Calif.), prof. B. Zaborski (Montreal), A. Zaremba (N.Y. 26 książek, mapy, pisma), J. Zubrzycki (Canberra, Australia), J. Żurawski (Kanada).

Wszystkim ofiarodawcom składamy serdeczne podziękowania, podkreślając z uznaniem, że dobrze przysłużyli się sprawie polskiej, wzbogacając tego rodzaju placówkę naukową, jaką jest Instytut Piłsudskiego w Nowym Jorku.

*

Kierownictwo prac naukowych, archiwum i biblioteki spoczywa w rękach prof. Wacława Jędrzejewicza, przy pomocy dr. Alexandra Korczyńskiego i dr. Anny M. Mars, która specjalnie opiekuje się archiwami. Katalogowaniem książek zajmuje się Irena Wandycz i Zofia Jordanowska. Dział pism i fotografii jest pod opieką inż. Edwarda Kleszczyńskiego. Biuro i sprawy administracyjne Instytutu pozostają pod kierownictwem dyrektora Instytutu, Michała Budnego. Wszyscy wymienieni pracują bezinteresownie.

WYDAWNICTWA

Teksty referatów wygłoszonych na zorganizowanej przez Instytut drugiej konferencji naukowej w dniu 6 kwietnia 1974 w Instytucie Studiów Europy Środkowo-Wschodniej Uniwersytetu Columbia w Nowym Jorku,

pod tytułem "Poland between Germany and Russia, 1926-1939 - The theory of two enemies", zostały ogłoszone drukiem w Vol. XX, No. 1 "The Polish Review", kwartalnika wydawanego przez Polski Instytut Naukowy. Teksty te, uzupełnione streszczeniem dyskusji, zostały również wydane przez nasz Instytut pod wyżej wymienionym tytułem jako osobna broszura, która jest do nabycia w Instytucie w cenie \$ 3.50 plus porto 25c.

Instytut dopomógł również do wydania książki Tadeusza Katelbacha p.t. "O zjednoczenie i legalizm - Ostatni akt życia publicznego Kazimierza Sosnkowskiego". Książka ta jest do nabycia w Instytucie w cenie \$ 11.50 plus porto 50 c.

X-ty tom "Niepodległości", wspólnego organu naszego Instytutu oraz Instytutu Józefa Piłsudskiego w Londynie, jest w druku.

*

Biblioteka i biuro Instytutu są czynne od poniedziałku do piątku włącznie, od godz. 10 rano do godz. 3 popołudniu. Dla osób zainteresowanych odbitki fotostatyczne z książek lub dokumentów mogą być wykonane na miejscu za nominalną opłatą. Instytut posiada również aparat do czytania mikrofilmów. Instytut publikuje katalog książek na sprzedaż, rozsyłany bezpłatnie na pisemne lub telefoniczne żądanie.

32-GIE WALNE ZGROMADZENIE CZŁONKÓW INSTYTUTU

Trzydzieste drugie Walne Zgromadzenie członków Instytutu Józefa Piłsudskiego w Ameryce otworzył prezes, dr. Jan Fryling w nowym lokalu Instytutu w dniu 21 marca 1975 r., powołując na przewodniczącego p. Bohdana Kaweckiego, a na sekretarza p. Irenę Wandycz.

Po odczycaniu i przyjęciu przez zebranych porządku dziennego przewodniczący w krótkim przemówieniu podkreślił charakter ideologiczny Instytutu i wezwał obecnych do powstania i uczczenia minutą milczenia pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego. Odczytany protokół z poprzedniego Walnego Zgromadzenia z dnia 15 marca 1974 r. został przyjęty bez zmian.

Przewodniczący zebrania zaproponował następujący skład Komisji Nominacyjnej, przyjęty przez aklamację: na przewodniczącego - dra Jana Morelowskiego, a na członków: p. Jadwigę Pułaską oraz p. Stefanę Mitkiewiczową.

Prezes Jan Fryling w swoim krótkim przemówieniu stwierdził stały rozwój Instytutu oraz wyraził radość z powodu pierwszego zebrania we własnym lokalu. Świadczy to o skutecznym pokonywaniu trudności, oraz ułatwianiu pracy naukowcom, którzy Instytut odwiedzają. Podkreślił ideologiczny, a nie polityczny charakter Instytutu. Wobec ciągłych kłopotów finansowych zwrócił się do obecnych z apelem, aby wykorzystywali swoje osobiste stosunki i zdobywali nowe źródła dochodu i zjednywali nowych członków.

Dyrektor Michał Budny rozpoczął swoje sprawozdanie za rok 1974 odczytaniem nazwisk zmarłych w tym okresie 12 członków Instytutu i poprosił obecnych o uczczenie ich pamięci przez powstanie i minutę milcze-

nia. Choć wynik z apelu finansowego był skromny, to jednak przysporzył on wielu nowych członków. Rok sprawozdawczy należy uznać za pomyślny, przede wszystkim wobec uzyskania poważnego daru w wysokości \$20,000 - od osoby prywatnej. Daje się zauważyć stały wzrost członków, który na 1-go stycznia 1976 r. osiągnął liczbę 430 osób i organizacji. Jednym z ważnych wydarzeń jest przeprowadzka do nowego, obszernego lokalu, co umożliwiła władzom Instytutu uporządkowanie biblioteki i rozmieszczenie wszystkich dawnych i bieżących darów w należyty sposób.

Celem uczczenia 30-letniej rocznicy istnienia Instytutu odbyła się 6 kwietnia 1974 r. Konferencja Historyczna w sali Uniwersytetu Columbia w Nowym Jorku, której tematem była polska polityka zagraniczna wobec Niemiec i Rosji Sowieckiej z udziałem 6 zaproszonych profesorów z różnych uniwersytetów amerykańskich i kanadyjskich.

Z okazji 60-lecia Czynu Zbrojnego Józefa Piłsudskiego zorganizowany został obchód w dniu 19 października 1974 r. w sali Fundacji Kościuszkowskiej z udziałem prof. W. Jędrzejewicza (przemówienie) oraz recytacjami Janiny Katelbach, Bohdana Kaweckiego, Jana Morełowskiego i M. Geislera. Obchód ten został zakończony występem fortepianowym Romana Markowicza oraz pokazem filmowym. Przewodniczył dyrektor Budny.

W okresie tym odbyły się również 3 odczyty wygłoszone: przez prof. Alicję Iwańską z N.Y. State Univ., Albany, p.t. "O psychice Polaka", przez prof. W. Jędrzejewicza o zasobach archiwalnych Instytutu (wygłoszony w Londynie), oraz przez dra Józefa Garlińskiego p.t. "Polskie Państwo Podziemne".

Z ważniejszych gości, którzy odwiedzili Instytut, należy wymienić Dr. Wandę Piłsudską z Londynu, premiera Rządu Polskiego w Londynie, Alfreda Urbańskiego oraz p. Alexis Coudert, prezesa Fundacji Alfreda Jurzykowskiego w Nowym Jorku.

W okresie sprawozdawczym Rada Instytutu odbyła 7 posiedzeń, przyjmując 30 nowych członków.

Prof. Waław Jędrzejewicz przedstawił następnie naukową działalność Instytutu oraz sprawy biblioteki i archiwum. Biblioteka stale wzrasta i obecnie liczy już ok. 6,300 skatalogowanych książek oraz 3,500 broszur, ułożonych działami. Dział periodyków obejmuje około 1,500 pozycji. Archiwum Instytutu wzbogaciło się wspaniałą i obszerną kolekcją dokumentów zmarłego Jana Weinsteina z Londynu, zawierającą również zbiory po zmarłym w 1944 r. min. Józefie Becku, oraz pisarzu Wład. Studnickim. Do ciekawych i cennych dokumentów należy też zaliczyć zbiory min. Leona Orłowskiego z Waszyngtonu, które już są dostępne dla badaczy; 25 tek wypadków majowych 1926 r., teki Amb. Lipskiego, archiwum górnośląskie, wywiezione z Katowic w czasie wojny oraz całe archiwum belwederskie, obejmujące około 100 tek, które zostały uporządkowane i zmikrofilmowane. Z ważniejszych darów książkowych należy wymienić zbiory prof. Witolda Langroda, obejmujące około 350 pozycji i zawierające wiele cennych druków.

Podkreślając znaczenie Instytutu w świecie naukowo-badawczym, prof. Jędrzejewicz przedstawił kilka egzemplarzy prac, opracowanych jako tezy doktorskie na podstawie i przy pomocy danych archiwalnych Instytutu.

Przewodniczący podziękował prof. Jędrzejewiczowi za wyczerpujące

sprawozdanie i udzielił głosu skarbnikowi Wiesławowi Domaniewskiemu, który odczytanie sprawozdania finansowego za rok 1974 przekazał Komisji Rewizyjnej, sam zaś w krótkich słowach zreferował ogólne wpływy za rok 1974 wyrażające się sumą \$ 47,869.36, oraz rozchody — sumą \$ 26,749.77.

Następnie przewodniczący Komisji Rewizyjnej, płk. Tadeusz Anders odczytał sprawozdanie komisji za rok 1974, stwierdzając zgodność wszystkich zapisów kasowych oraz wzorowe prowadzenie ksiąg. Wzrost czynszu za lokal i przeprowadzka przyczyniły się do przekroczenia przewidzianych wydatków na rok 1974. Komisja wyraża słowa uznania skarbnikowi Domaniewskiemu za racjonalną gospodarkę i stawia wniosek o udzielenie absolutorium ustępującym władzom Instytutu z podziękowaniem za ofiarną i bezinteresowną pracę. Wniosek zostaje przyjęty przez aklamację.

Preliminarz budżetowy na rok 1975 wyraża się sumą \$ 28,000. Zawdzięczając szczodremu darowi, Instytut mógł się przenieść do większego i odpowiedniejszego lokalu, co poważnie wpływa na rozwinięcie jego działalności.

Na wniosek Komisji Nominacyjnej przedłożony przez jej przewodniczącego, dr. Morelowskiego, Walne Zgromadzenie wybrało przez aklamację następujące władze Instytutu na następny rok administracyjny:

ZARZĄD: prezes - dr. Jan Fryling, vice-prezesa - prof. Wacław Jędrzejewicz i prof. Alexander Korczyński, sekretarz - prof. Tadeusz Świętochowski, oraz skarbnik - Wiesław Domaniewski.

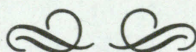
RADA INSTYTUTU: Włodzimierz Bączkowski, Halina Białokur, Michał Budny, płk. Kazimierz Buterlewicz, prof. Lucjan Dobroszycki, prof. Alexander Gella, inż. Stanisław Gierat, Tadeusz Katelbach, inż. Edward Kleyszczynski, L.A.Kupferwasser, dr. Anna Mars, Tadeusz Pawłowicz, dr. Oskar Schenker, prof. Piotr Wandycz, Władysław Wantuła, prof. Józef Wieczorzak. (W ciągu roku Rada kooptowała Andrzeja Zarembe).

KOMISJA REWIZYJNA: Przewodniczący - płk. Tadeusz Anders, członkowie - Irena Kleszczyńska i Eugeniusz Witt, zastępcy - Tamara Pusłowska i Kazimiera Olan.

Na wniosek Prezesa Frylinga postawiony w imieniu Rady Instytutu, Walne Zgromadzenie nadało godność Członka Honorowego prof. d-rowsi Stanisławowi Ostrowskiemu w Londynie, prezydentowi R.P. na uchodźstwie. Uchwała ta została jednomyślnie przyjęta przez powstanie.

Po zamknięciu obrad 32-go Walnego Zgromadzenia odbyło się krótkie posiedzenie Rady Instytutu w nowym składzie, na którym p. Michał Budny został jednomyślnie wybrany dyrektorem Instytutu po raz czwarty.

Następnie odbyło się zebranie towarzyskie połączone z oglądaniem nowego lokalu Instytutu i jego zbiorów.

ZMARLI CZŁONKOWIE INSTYTUTU

Ś.p. Płk. Dr. Adam Sawczyński

Urodzony w 1892 r. we Lwowie, Płk. Dr. Adam Sawczyński, był kolejno dowódcą 2 DAK, komendantem Szkoły Podchorążych Artylerii w Toruniu i dowódcą artylerii dywizyjnej 41-szej Dywizji Piechoty w r. 1939. Kawaler Orderu Virtuti Militari 4 i 5 klasy, Komandorii Odrodzenia Polski, odznaczony Krzyżem Walecznych. Zasłużony członek-korespondent oraz laureat specjalnej nagrody Instytutu w roku 1968 za opracowanie trzeciej części wielkiego dzieła "Polskie Siły Zbrojne w Drugiej Wojnie Światowej". Zmarł 19 marca 1975 r. w Londynie.

Ś.p. Edmund Tyszka

Edmund Tyszka, wybitny handlowiec, społecznik i organizator Polonii detroickiej, urodzony w 1891 r. w Polsce, zmarł 4 lutego 1975 r., przeżywszy lat 83. Wieloletni członek Instytutu, był przez szereg lat czynny w życiu organizacyjnym i społecznym Polonii metropolii detroickiej.

Ś.p. Józef Mastalski

Józef Mastalski, od roku 1948 redaktor tygodnika "Straż", zmarł 6 kwietnia 1975 w Scranton, Pennsylvania, w wieku lat 76. Ukończywszy studia w Polsce przybył do Ameryki w roku 1944, poświęcając się pracy dziennikarskiej. Wieloletni członek Instytutu.

Ś.p. Aleksander Orłowski

Aleksander Orłowski urodzony 19 października 1892 w Paryżu, zmarł w Castleton, Vermont, 12 czerwca 1975 r., przeżywszy lat 82. Po studiach w Anglii, Francji i Kanadzie, służbie w carskiej armii rosyjskiej, oraz w armii francuskiej podczas I Wojny Światowej, służył jako adiutant gen. Andersa w wojsku polskim w czasie II Wojny Światowej. Był członkiem szeregu klubów angielskich, amerykańskich i francuskich, a przez wiele lat zajmował się antykami w Castleton, Vermont.

Ś.p. Marian Chodacki

Dnia 26 czerwca 1975 zmarł w Nowym Jorku Marian Chodacki, major dyplomowany, były Komisarz Generalny R.P. w Gdańsku w latach 1936-1939, zajmując w tym krytycznym okresie stosunków polsko-niemieckich silną postawę oraz wykazując wiele godności i odwagi wobec napaści hitlerowskiego motłochu na gmach Komisariatu Generalnego. Urodzony w r. 1898, żołnierz Legionów Piłsudskiego, ukończył w r. 1924 Wyższą Szkołę Wojenną, był Attaché Wojskowym w Finlandii przechodząc od r. 1932 do służby zagranicznej. Wybitny członek, a w latach 1949-1951 dyrektor Instytutu. Odznaczony wielu orderami wojskowymi i cywilnymi.

Ś.p. Wiktor Tomir Drymmer

Wiktor Tomir Drymmer, urodzony 24 maja 1896 w Kielcach, Peowiak, Żołnierz Pierwszej Brygady Legionów, Kapitan W.P., długoletni wybitny pracownik Polskiej Służby Zagranicznej od 1929 r. Był zastępcą Attaché Wojskowego w Tallinie, a w latach 1929-1939 w MSZ był szefem Biura Personalnego i Dyrektorem Departamentu Konsularnego. Podczas II Wojny Światowej i później pracował wśród niepodległościowych a zwłaszcza młodzieżowych polskich organizacji na emigracji. Odznaczony orderami Virtuti Militari 5 klasy, Krzyżem Niepodległości z Mieczami, Krzyżem Walecznych trzykrotnie i Odrodzenia Polski 3 i 4 klasy, zmarł 27-go lipca 1975 r. w Ottawie (Kanada). Żył lat 79.

Ś.p. Jan Nanuaszwili

Jan Nanuaszwili, wieloletni zasłużony członek Instytutu, major dyplomowany, oficer armii gruzińskiej i polskiej, brał czynny udział w obu wojnach światowych. Odznaczony Krzyżem Walecznych, Srebrnym Krzyżem Zasługi z Mieczami i innymi odznaczeniami polskimi i zagranicznymi, zmarł w wieku lat 73 dnia 15 sierpnia 1975 r. w San Francisco.

Ś.p. Piotr Kulpiński

Piotr Kulpiński, urodzony w 1885 roku w Polsce, przybył jako emigrant do Ameryki w roku 1909, poświęcając się zawodowi piekarza w Filadelfii i Syrakuse, N.Y. Był jednym z pierwszych organizatorów Instytutu na terenie Nowego Jorku. Zmarł 26 września 1975 w Łodzi, przeżywszy lat 90.

CZEŚĆ ICH PAMIĘCI!

WSPOMNIENIE POŚMIERTNEŚ.p. IGNACY MATUSZEWSKIŚ.p. HENRYK FLOYAR RAICHMAN

W ciągu roku 1976 przypadają dwie pamiętne rocznice zgonu dwóch szczególnie zasłużonych współzałożycieli i wybitnych przywódców ideowych Instytutu w okresie pierwszych lat jego istnienia w Nowym Jorku, Ta krótką notatką Instytut pragnie złożyć należyty hołd Ich pamięci.

Mija już 30 lat od śmierci Ignacego Matuszewskiego. Pułkownik, minister, redaktor, pisarz, publicysta, mówca, był on przede wszystkim żołnierzem pierwszej linii boju. Urodzony 10 września 1891 w Warszawie, został po bolszewickiej rewolucji lutowej 1917 r. jednym z działaczy Naczelnej Organizacji Wojskowej i organizatorem polskich formacji wojskowych w Rosji. W roku 1918 jest członkiem Komendy Naczelnej POW na Ukrainie, Białoruś i Rosję. W

tymże roku wstępuje do wojska polskiego, zostając szefem Oddziału II Sztabu Naczelnego Wodza do roku 1924. Po zamachu majowym 1926 rozwija działalność polityczną jako czołowy reprezentant obozu rządowego, jako poseł R.P. w Budapeszcie w latach 1928-29, minister skarbu w latach 1929-31 i redaktor naczelny "Gazety Polskiej" w latach 1932-36. W roku 1937 ukazuje się jego książka "Próby syntez". Od roku 1939 przebywa w Nowym Jorku, biorąc czynny i kierowniczy udział w życiu organizacyjno-niepodległościowym, jako pisarz i publicysta, współtwórca Komitetu Narodowego Amerykanów Polskiego Pochodzenia (KNAPP) i w okresie lat 1943-44 prezes Instytutu Józefa Piłsudskiego, odtworzonego w Nowym Jorku. W tym czasie staje się ideowym kierownikiem i wybitnie przyczynia się do rozwoju Instytutu, tego naukowo-badawczego ośrodka polskiej myśli historycznej. Umiera w Nowym Jorku 3 sierpnia 1946, żegnany jako człowiek niezwykłej miary, który nie tylko odegrał decydującą rolę w kształtowaniu oblicza politycznego Polonii w latach Drugiej Wojny Światowej, lecz stał się przywódcą ideowym dalszych pokoleń polskiej emigracji politycznej na Zachodzie.

W tymże roku 1976 przypada 25-ta rocznica śmierci ś.p. Henryka Floyar Raichmana. Urodzony w Warszawie 7 grudnia 1893, był on od 6 sierpnia 1914 żołnierzem Pierwszej Brygady Legionów Piłsudskiego, członkiem POW, w roku 1920 szefem sztabu I dywizji Legionów, po ukończeniu Wyższej Szkoły Wojennej w randze majora Attaché Wojskowym w Tokio w latach 1928-32, posłem na Sejm, a następnie ministrem przemysłu i handlu w latach 1934-35. Pułkownik Floyar Raichman był również członkiem Związku Walki Czynnej. Przybywszy w roku 1941 do Stanów Zjednoczonych, zostaje współzałożycielem i przewodnikiem ideowym Komitetu Narodowego Amerykanów Polskiego Pochodzenia (KNAPP), jak również Instytutu Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku, którym poświęca całą swą niespożytą energię. Na jego barkach spoczywają sprawy materialnego zapewnienia bytu Instytutowi. W tym celu rozwija szeroką i skuteczną akcję która pozwoliła Instytutowi przetrwać ten bodaj najtrudniejszy okres jego istnienia. Umiera 22 marca 1951 w Nowym Jorku, pozostawiając po swej 10-cio letniej działalności na terenie Ameryki niezatarte wspomnienie jako jedna z naczelných postaci tego okresu na froncie walki o prawo i sprawiedliwość dla sprawy polskiej. Żelazny strażnik niezależnej myśli polskiej, nieustraszony żołnierz Rzeczypospolitej, niestrudzony bojownik o wolność i niepodległość Ojczyzny, pada na obczyźnie w niedokończonej bitwie.

DARY

Jednorazowe dary i dobrowolnie podwyższone składki członkowskie

(Powyżej \$ 20)

Fundacja Alfreda Jurzykowskiego	\$4,000.00
George Flaum, zapis testam.	500.00
Anonimowo	250.00
Ronald Kowalski	250.00
Zofia Michałowska	200.00
Włodzimierz Falencki	150.00
Richard Świtlik	150.00
S. Nałęcz-Korzeniowski	125.00
American Educational Society	100.00
Z. Brzeziński	100.00
W. Domaniewski	100.00
A. Korczyński	100.00
J.E. Jan Kardynał Król	100.00
Alexander Rytel	100.00
S.P.K. Koło No. 37	100.00
Richard Watt	100.00
Feliks Śmigiel	64.00
George Braynack	55.00
Ada Bajor	50.00
Jerzy Bajor	50.00
Katarzyna Baluk	50.00
Jan Brzustowicz	50.00
Anna Cienciąła	50.00
W. Flisiński	50.00
Józef Malejka	50.00
L. Marchwicki	50.00
Mieczysław Róg	50.00

(Od \$ 10 do \$ 20)

J. Bełza	\$ 20.00
A. Bielawski	20.00
Edward Ćwikło	20.00
M. Filipowicz	20.00
Jerzy Nakaszydze	20.00
Prezydent Prof. St. Ostrowski	20.00
G. Plewiński	20.00
Ks. F.A. Duch	15.00
Alicja Fiszman	15.00
K. Hostyrski	15.00
S. Kinastowski	15.00
Mieczysław Kintopf	15.00
Ryszard Mossin	15.00
B. Wojciechowski	15.00
P. Skarbowicz	15.00
H. Stebelski	15.00
T. Świętochowski	15.00
Ks. Z. Klimowicz	14.00

Jacob Smoleń	50.00
Jan Weiss	50.00
R. Winowski	50.00
A. Ehrenkreutz	30.00
B. Kuciejki	30.00
Friends of Wilno Ass'n.	25.00
Wincenty Gortat	25.00
S. Jordanowski	25.00
J. Kaźmierski	25.00
Polish University Club	25.00
W. Sowiński	25.00
Polish American Cogress (Fla.)	25.00
Alexander Turyn	25.00
S.P.K. Zarząd Główny	25.00
S.P.K. Koło No. 13	25.00
S.P.K. Koło No. 19	25.00
S.P.K. Koło No. 32	25.00
S.P.K. Samodzielne Koło (Mich.)	25.00
S.W.A.P. Placówka No. 24	25.00
S.W.A.P. Placówka No. 36	25.00
W. Szablowski	25.00
Union of Poles in America	25.00
Eugeniusz Kleban	24.00
Anna Bannet	22.00
J. Bogucka	22.00
T. Przedpełski	22.00

RAZEM \$ 7,719.00

S.W.A.P. Placówka No. 12	12.00
Z.N.P. Grupa No. 1033	12.00
T. Błazejewski	10.00
Central Council of Polish Org.	10.00
K. Ciszewski	10.00
Koło Karpatczykow	10.00
Stella Kostawa	10.00
Jan Kowalik	10.00
J. Mucha	10.00
Jan Pol	10.00
F. Piasecki	10.00
Polish Cadets	10.00
A. Sosnkowski	10.00
Jennie Teperowicz	10.00
Ks. J. A. Wnuk	10.00
Z.N.P. Grupa No. 58	10.00
Z.N.P. Grupa No. 1134	10.00
Z.N.P. Grupa No. 2535	10.00

RAZEM \$ 488.00

Spisu normalnych składek członkowskich w wysokości \$ 12 nie zamieszczamy.

SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 1975 FINANCIAL STATEMENT FOR 1975

Saldo bankowe na dzień 31 grudnia 1974
Bank balance on December 31, 1974 . . . . . \$ 2,863.07

Konto oszczędnościowe First National City Bank
Savings account First National City Bank 1,889.22

Konto oszczędnościowe Manufacturers Trust Co.
Savings account Manufacturers Trust Co. 384.59

Bilety skarbowe U.S. Treasury (wartości nominalnej
\$50,000) po cenie kosztu
U.S. Treasury bills (\$50,000 face value) at cost. 45,931.00

Razem
Total 51,067.88

Wpływy w roku 1975
Income in 1975 . . . . . 22,902.79

Razem
Total 73,970.67

Wydatki w roku 1975
Expenses in 1975 . . . . . 23,399.47

Saldo 12/31/1975
Balance 12/31/1975 . . . . . 50,571.20

Rozbicie sumy \$ 50,571.20:
Breakdown of this sum \$ 50,571.20:

Saldo bankowe w Manufacturers Hanover Bank
Bank balance in Manufacturers Hanover Bank . . . \$ 2,834.22

Konto oszczędnościowe First National City Bank
Savings Account First National City Bank 9,063.39

Konto oszczędnościowe Manufacturers Trust Co.
Savings Account Manufacturers Trust Co. 404.17

Bilety skarbowe U.S. Treasury (wartości nominalnej
\$40,000) po cenie kosztu
U.S. Treasury bills (\$40,000 face value) at cost. 38,269.42

Razem
Total 50,571.20

Wpływy – Income

Dary
Donations . . . . . \$ 6,796.80

Składki członkowskie
Membership dues 6,412.20

Sprzedaż książek
Book sales 4,139.42

Odsetki z wkładów i biletów skarbowych
Interest on savings accounts and Treasury bills 5,158.22

Dochód z fotostatów
Income from photocopies 301.15

Różne
Miscellaneous 95.00

Razem
Total 22,902.79

1) Pozycja "Różne" zawiera między innymi opłaty w organizacjach, ogłoszenia, nekrologi, wydatki członków Zarządu, opłaty bankowe.

1) "Miscellaneous" includes, among others, membership dues, advertising, obituaries, officers expenses, bank charges.

Rozchody – Disbursements

Lokal i światło
Rent and electricity 10,528.29

Materiały i sprzęt biurowy
Office supplies and equipment 1,349.80

Poczta i telefon
Postage and telephone 1,149.21

Koszty sprzedaży książek
Book sales expenses 1,614.29

Koszt dorocznego apelu
Annual drive cost 310.00

Dorywcza pomoc biurowa
Office help 3,494.00

Wydawnictwa Instytutu
Institute's publications 2,040.15

Subwencje na prace naukowe
Research grants 320.00

Biblioteka i archiwa
Library and archives 1,203.23

Wynagrodzenie księgowego
Auditing expenses 350.00

Drobne druki
Outside printing 103.90

Obsługa zawodowa
Professional services 157.00

1) Różne
1) Miscellaneous 779.60

Razem
Total 23,399.47

LISTA CZŁONKÓW INSTYTUTU

W ciągu roku 1975 lista członków Instytutu uległa następującym ważniejszym zmianom.

1. Walne Zgromadzenie nadało godność Członka Honorowego Instytutu prof. dr. Stanisławowi Ostrowskiemu w Londynie, Prezydentowi R.P. na uchodźctwie.

2. Z pośród członków-korespondentów zmarł ś.p. płk. dr. Adam Sawczyński z Londynu. Rada ustanowiła dwóch nowych członków-korespondentów w osobach prof. Karoliny Lanckorońskiej w Rzymie i Tadeusza Nowakowskiego w Monachium.

3. Rada Instytutu na sześciu posiedzeniach w ciągu roku 1975 przyjęła 8 nowych członków wspierających: Dr. Annę Ciencią, Jacka Gałązkę, Janusza E. Kucharskiego, Dr. Józefa A. Malejkę, Dr. Mieczysława Roga, Zofię Straszewicz-Marconi, Ryszarda Świtlika i Ryszarda Winowskiego. Rada przyjęła również 63 nowych członków zwyczajnych, w tej liczbie 2 organizacje. Z listy członków zwyczajnych ubyło 23 osoby, w tej liczbie 9 zmarłych, 11 skreślonych na własną prośbę lub za zaległe składki członkowskie oraz 3, którzy zostali członkami wspierającymi.

4. Lista członków Instytutu z końcem stycznia 1976 roku obejmuje 481 osób i organizacje, mianowicie dwóch Członków Honorowych, 8 członków dożywotnich, 12 członków wspierających, 20 członków korespondentów i 439 członków zwyczajnych. Powyższe zestawienie nie obejmuje 31 honorowych patronów Instytutu.

CZŁONKOWIE HONOROWI INSTYTUTU

Prof. Dr. Stanisław Ostrowski
Ks. Infułat Walerian Meysztowicz

HONOROWI PATRONOWIE INSTYTUTU

W.J. Bayer	J.E. Jan Kardynał Król	Ch. J. Straub
A.J. Beck	A. Łagodzińska	Prof. T. Sulimirski
E. J. Derwiński	W. Łaska	M.S. Szymczak
J. D. Dingell	Gen. A. Narbut-Luczyński	F.X. Świetlik
W. Domaniewski	A. Mazewski	S.P. Turkiewicz
T.J. Dulski	I. Morawski	Ks. Płk. F. Tyczkowski
Prof. J.A. Gronouski	L.N. Nedzi	E.T. Urbaniak
H. Helstoski	A. O'Koński	J. Węgrzynek
H. Janoska	Dr. W. Piłsudska	C.E. Wilowski
Prof. W. Jędrzejewicz	R.C. Puciński	K.J. Zabłocki
	D.D. Rostenkowski	

CZŁONKOWIE DOŻYWOTNI

Irena Cittadini
Wiesław Domaniewski
Włodzimierz Falencki
Alexander Korczyński

Irena Kupferwasser
L.A. Kupferwasser
Zofia Michałowska
Vic Parker

CZŁONKOWIE WSPIERAJACY

Jan Brzustowicz
Dr. Anna Cienciała
Jacek Gałazka
Ks. Dr. Zdzisław Musialik
Dr. S. Nałęcz-Korzeniowski
Janusz E. Kucharski

Dr. Józef A. Malejka
Dr. Mieczysław Róg
Dr. Aleksander Rytel.
Zofia Straszewicz-Marconi
Ryszard Świtlik
Ryszard Winowski

CZŁONKOWIE KORESPONDENCI

Płk. Dr. Stanisław Biegański
(Londyn)
Dr. Maria Danilewicz-Zielińska
(Lizbona)
Prof. Roman Dębicki
(Floryda)
Prof. Irena Gałęzowska
(Paryż)
Prof. Jerzy Gawenda
(Londyn)
Gen. Kazimierz Głabisz
(Londyn)
Płk. Kazimierz Iranek-Osmecki
(Londyn)
Szymon Konarski
(Paryż)
Prof. Karolina Lanckorońska
(Rzym)
Tadeusz Nowakowski
(Monachium)

Prof. Henryk Paszkiewicz
(Londyn)
Gen. Tadeusz Pełczyński
(Londyn)
Dr. Janusz Rakowski
(Zurich)
Prof. Hans Roos
(Bochum)
Gen. Stanisław Skwarczynski
(Londyn)
Gen. Józef Smoleński
(Londyn)
Prof. Zdzisław Stahl
(Londyn)
Gen. Tadeusz Alf-Tarczyński
(Londyn)
Kazimierz Trębicki
(Londyn)
Dr. Władysław Józef Zaleski
(Londyn)

CZŁONKOWIE ZWYCZAJNI

- Abel Teodor, Prof. (N.Mex.)
 Ablamowicz Hanna (Calif.)
 Anders Tadeusz, Płk. (N.Y.)
 Andrzejczyk Henryk (Ill.)
 Archacki Henryk (N.Y.)
 Bakalar Eleonora (Ohio)
 Baliński Antoni (Ecuador)
 Bajor Ada (Mass.)
 Bajor Jerzy (Mass.)
 Banaszekiewicz Leszek (N.J.)
 Bannet Anna (Mass.)
 Bączkowski Włodzimierz (Wash.D.C.)
 Bau Zarema (N.Y.)
 Beck Andrzej, Inż. (R.I.)
 Berestka Józef (Mass.)
 Bernatowicz Felix, Inż. (Conn.)
 Białasiewicz Józef (Ill.)
 Bielawski Albin (N.J.)
 Bielec J. (Calif.)
 Bieszczad Józef (Pa.)
 Błaszczak Leon, Prof. (N.Y.)
 Bniński Wacław (Wash.D.C.)
 Bobotek Henryk /Va.)
 Bogucka Jadwiga (Pa.)
 Borowicz Czesław (Ohio)
 Boyar Sergiusz Leon, Dr. (N.Y.)
 Braynack George (N.Y.)
 Brenk Antoni (N.Y.)
 Brodecka Franciszka (N.Y.)
 Brodowski Józef (N.Y.)
 Bronny Joachim, Dr. (Ill.)
 Brzeziński Zbigniew, Prof. (N.Y.)
 Budny Michał (N.Y.)
 Bulas Romuald (N.Y.)
 Burzański Józef (N.J.)
 Buterlewicz Kazimierz, Płk. (N.Y.)
 Centrum Przyjaciół Żołnierza (Mich.)
 Cetner Jan, Dr. (N.Y.)
 Chilik Tadeusz (N.J.)
 Choroszewski Henryk (Canada)
 Chramiec Andrzej, Płk. (Va.)
 Ciecimirski Stanisław (Ind.)
 Ciołek Włodzimierz (N.Y.)
 Ciosek Franciszek G. (N.Y.)
 Cisek Andrzej M. (N.Y.)
 Citron Adela (N.Y.)
 Cuba Stanley L. (N.Y.)
 Czajkowska Elizabeth (N.Y.)
 Czarnecka Lilien Marya (Ill.)
 Czas John (N.J.)
 Czerniawski Zygmunt (Pa.)
 Dąbrowski Stanisław, Prof. (Pa.)
 Daniec Danuta, Prof. (N.Y.)
 Darzynkiewicz Zbigniew, Dr. (N.Y.)
 Davies Norman, Prof. (England)
 Dębinski Jan (Md.)
 Devlin Bober Polly (Fla.)
 Dobczyński Serafin (N.Y.)
 Dobecka Pia (N.Y.)
 Dobroszycki Lucjan, Dr. (N.Y.)
 Dobrzański Tadeusz, Płk. (Pa.)
 Domaniewska Antonina (N.Y.)
 Domaniewska Zofia (N.Y.)
 Domowicz Sally (Ohio)
 Domowicz Walter (Ohio)
 Drozdowski Antoni, ks. (N.J.)
 Drwal Jan (Ill.)
 Drzewieniecki W.M., Prof. (N.Y.)
 Dubiński Aleksander (Ill.)
 Duch Franciszek, Ks. (Conn.)
 Duczakowski Józef (Mass.)
 Dudziec Amelia (N.J.)
 Dulski Thaddeus J. (N.Y.)
 Dusza Edward (N.Y.)
 Dynier Dynowska Gaby (N.Y.)
 Edwards John (N.Y.)
 Ehrenkreutz A.E., Prof. (Mich.)
 Eminowicz Stefania (Ariz.)
 Emisarski Jerzy (N.Y.)
 Falański Jan, Dr. (Ohio)
 Federowicz Helena (N.Y.)
 Fethke Norbert, Dr. (N.Y.)
 Filar Nellie (Mass.)
 Filipowicz Michał (Mich.)
 Fiszman Alicja (Ind.)
 Flieger Leon (Conn.)
 Flisiński Wacław (N.Y.)
 Franaszek Feliks (N.Y.)
 Friends of Wilno Ass'n. (Ill.)
 Frigo Anton (Ill.)
 Fronczak A.W., Ks. (N.J.)
 Fryling Jan, Dr. (N.Y.)
 Fryling Kathleen (N.Y.)
 Futuyama Genowefa (N.Y.)
 Gajewski M.A., Dr. (N.Y.)
 Ganczewska Pelagia (Ill.)
 Garczyński Andrzej (N.Y.)
 Gasiński Tadeusz, Prof. (Hawaii)
 Gawroński Bolesław (Ill.)
 Gębska Stefania (Mass.)
 Gębski Antoni (Mass.)
 Geissler M.F. (N.Y.)
 Gella Aleksander, Prof. (N.Y.)
 Geniusz Norbert (Ill.)
 Gierat Stanisław, Inż. (Conn.)
 Ginilewicz Stefan (Calif.)
 Gładysz Antoni, Dr. Inż. (Pa.)
 Gołębiowski Jan (Ohio)
 Gołoś Jerzy, Dr. (N.J.)
 Gortat Wincenty (N.J.)
 Grabowski Fidelis, Ks. (Mass.)
 Gromada T.V., Prof. (N.J.)
 Gruszka Augustyn, Gen. (N.J.)
 Hackbeil de, Konrad (Ore.)

- Hamaluk Tadeusz (Conn.)
 Harcaj Piotr, Płk. (Ill.)
 Hartman Karen Kazimiera (N.J.)
 Hołowacz Marianna (Ohio)
 Iwańska Alicja, Prof. (N.Y.)
 Jajko Walter, Mjr. (Pa.)
 Jakubiak Kazimierz (N.Y.)
 Janczur Zbigniew (Calif.)
 Janiszewska Halina (N.Y.)
 Janiszewski Tadeusz (N.Y.)
 Jaworowski Jan (Ind.)
 Jaworski Stanisław (Ill.)
 Jaworski Z.F.G.Dr. (Canada)
 Jędrzejak Feliks (Ill.)
 Jędrzejewicz Jadwiga (N.Y.)
 Jędrzejewicz Tomasz, Inż. (Conn.)
 Jędrzejewicz Wacław, Prof. (N.Y.)
 Jurkiewicz Andrzej (Pa.)
 Kaczmarek Jan, Płk. (Wash.D.C.)
 Kamiński Edward, Prof. (N.Y.)
 Kanaś Kazimierz (Ohio)
 Karłowicz-Ostoja Piotr (Pa.)
 Karpińska Alicja (N.Y.)
 Karpińska Klara (N.Y.)
 Karpiński Jan, Ks. (N.Y.)
 Karpiński Stanisław, Gen. (Calif.)
 Katelbach Janina (N.Y.)
 Katelbach Tadeusz (N.Y.)
 Katowicz Leon, Dr. (N.Y.)
 Katulski Edward, Dr. (Mich.)
 Kawecki Bohdan (N.Y.)
 Kazimirski Janusz (Francia)
 Kazmierski John (N.J.)
 Kaźmirek Tadeusz (N.J.)
 Kierwiak Czesław (Venez.)
 Kinastowski Sławomir (Canada)
 Kintopf Mieczysław (Canada)
 Kirn-Slaboszewicz Andrzej (N.Y.)
 Kleban Eugeniusz, Prof. (N.Y.)
 Klepacz Janusz (N.Y.)
 Kleszczyńska Irena (N.Y.)
 Kleszczyński Edward, Inż. (N.Y.)
 Klimkiewicz Władysław, Inż. (N.J.)
 Klimowicz Zygmunt, Ks. (N.J.)
 Kłys Franciszka (N.Y.)
 Kołaczkowski Wojciech, Płk. (N.Y.)
 Kołodziejczak Boguchwał (Colo.)
 Koło Lwowian w Chicago (Ill.)
 Kopeć-Uchacz Janina (Del.)
 Koper Antoni (Va.)
 Korboński Andrzej, Prof. (Calif.)
 Kornacki Stella T. (Conn.)
 Korsak Halina (N.Y.)
 Korsak Tadeusz (Pa.)
 Korsak Witold (N.Y.)
 Korwin-Rhodes Marta, Dr. (Wash.D.C.)
 Kosicki Witold Jr. (S.C.)
 Kosiński Jerzy (N.Y.)
 Koszałkowski Zygmunt (N.Y.)
 Kotlewska Halina (N.Y.)
 Kowalik Jan (Calif.)
 Kowalski Jan (N.Y.)
 Kozaczka Stanley (Mass.)
 Kozicki Frank (Conn.)
 Kozłowski Stefan (Ohio)
 Kozłowski Tadeusz (N.J.)
 Krajewski Tadeusz, Ks. (N.J.)
 Kranc Felicja (N.Y.)
 Kruk Stefan (N.Y.)
 Krzyżanowski Jadwiga (Mass.)
 Krzyżanowski Janusz (N.J.)
 Kucharski Akelis Jadwiga (Venez.)
 Kucharski Jerzy (N.Y.)
 Kucharski Witold, Dr. (Venez.)
 Kuciejki Bernard (Mo.)
 Kulczycki Stanley (Mich.)
 Kurdwanowski Jan, Dr. (N.J.)
 Kutten Antoni, Dr. (Mass.)
 Kuziemski Edmund (N.J.)
 Kwiatkowski Aleksander, Płk. (Wash.D.C.)
 Kwieciński Bogdan, Płk. (Canada)
 Landau Wilhelm (N.Y.)
 Langrod Witold, Dr. (N.Y.)
 Lasocki Jerzy (Wash.D.C.)
 Lazarewicz Tadeusz, Inż. (N.Y.)
 Lazowski Eugeniusz, Dr. (Ill.)
 Lazowski-Tucchio Barbara (Conn.)
 Lerski Jerzy, Prof. (Calif.)
 Lewandowski Antoni (N.Y.)
 Lewin Isaak, Prof. (N.Y.)
 Lezgowka Michał (Ohio)
 Liga Morska w Ameryce (Mich.)
 Ligan Stanisław (Fla.)
 Ligus K. (Calif.)
 Lipiński Jan K. (N.Y.)
 Lipska Anna (N.Y.)
 Liszkowski Bolesław (Canada)
 Longin Zdzisław (La.)
 Ładziński Kazimierz, Ks. (N.J.)
 Łuczynski-Narbut Aleks., Gen. (Conn.)
 Łuka Edward, Dr. (N.Y.)
 Łukasiewicz Juliusz, Prof. (Va.)
 Łyczak Adam (N.Y.)
 Łysek Paweł, Prof. (N.Y.)
 Majdański Kazimierz (N.J.)
 Marchwicki Leon, Płk. (Switz.)
 Markiewicz Edmund (Conn.)
 Marquart Arthur (Ill.)
 Mars Anna, Dr. (N.Y.)
 Matecki Caroline (Wash.D.C.)
 Matthews Jan Stanisław, Dr. (Ohio)
 Maurer Jadwiga, Dr. (Kansas)
 Maźnicki Władysław (Conn.)
 Mazurczyk Władysław (Ill.)
 Mazurek Jerome (N.Y.)
 McErlean J.M.P. (Canada)
 Meloch Chester, Ks. (N.Y.)
 Michał Stanley (N.Y.)
 Michałowski St. (N.Y.)
 Miciński Stanisław (Ohio)

- Mierzejewska Jadwiga (N.Y.)
 Milewski Stanisław, Dr. (Conn.)
 Minkowski Jan, Prof. (Md.)
 Miskura Stanley A. (W.Va.)
 Mitkiewicz Stefania (N.Y.)
 Morelewski Jan, Dr. (Ill.)
 Morelowski Jan, Dr. (N.Y.)
 Mossin Richard (Wash.D.C.)
 Munnich Krzysztof (Mass.)
 Nakaszycze Jerzy, Prof. (N.Y.)
 Namitkiewicz Andrzej (Conn.)
 Narkun Peter Paul, Ks. (N.Y.)
 Naumowicz Wacław, Ks. (N.Y.)
 Nevo Natan, Prof. (Canada)
 Nieder Estelle (Calif.)
 Nowak Chester, Prof. (Mass.)
 Nowakowski Bogusław (Conn.)
 Nowińska-Onka S. (Fla.)
 Nowobilski Władysław (N.Y.)
 Nurczyński Witold (Mass.)
 Nyka Walenty, Dr. (Md.)
 Obarski Fryderyk (N.Y.)
 Obierek Leopold, Dr. (N.Y.)
 Ojarowsky George S. (N.Y.)
 Olan Kazimiera (N.Y.)
 Onacewicz Włodzimierz, Płk. (Wash.D.C.)
 Opałka Stanley (N.Y.)
 Ostromecki-Zaprawa Jan, Dr. (N.J.)
 Ostrowski Piotr (Ohio)
 Papee Kazimierz, Amb. (Italy)
 Pawłowicz Leszek (N.Y.)
 Pawłowicz Tadeusz (N.Y.)
 Peszke Michał Alfred, Dr. (Conn.)
 Petreyko Kazimiera (N.Y.)
 Piaskowski Stanisław, Inż. (N.Y.)
 Piekarski Karol (N.Y.)
 Pietraszewski Bolesław (Ill.)
 Pilarski Michał (England)
 Piłsudski-Ekimov Róża (Colo.)
 Pisarski Lech (Calif.)
 Pisarski Włodzimierz (Mass.)
 Plewiński Gustaw (N.Y.)
 Pogonowski Iwo (Va.)
 Polewko Michał (Calif.)
 Polish-American Cogress (Fla.)
 Polish Falcons of America (Pa.)
 Polish Rom.Cath.Union of America (Ill.)
 Polish University Club (N.J.)
 Pol.Kanad.Tow.Wzaj.Pomocy (Canada)
 Pomian Andrzej (W.Germany)
 Późniak Tadeusz, Dr. (N.Y.)
 Prackajło Jan, Ks. (N.Y.)
 Przedpełski Tadeusz (N.Y.)
 Przyborowski Romuald (Pa.)
 Pułaska Jadwiga (France)
 Pusłowska Tamara (N.Y.)
 Pypno Witold (Ill.)
 Radajewicz Stanisław (N.Y.)
 Radochoński Stefan, Dr. (Ill.)
 Radziejowski Adam (Ill.)
 Ragiński Leo (Ill.)
 Rakowska-Harmstone T., Prof. (Canada)
 Rakowski C. (N.Y.)
 Rasiej Maria (N.J.)
 Renkiewicz Frank, Dr. (Minn.)
 Rieben A.Henning (N.Y.)
 Ripa Karol, Dr. (Ill.)
 Rochowczyk Józef (N.Y.)
 Rodzińska Halina (N.Y.)
 Rogalski Stanisław, Inz. (N.Y.)
 Rojek Arthur, Ks. (N.Y.)
 Romer Andrzej Tad. (Belgium)
 Rosen de, Jan (Va.)
 Roszkowski Milton (N.J.)
 Rozner Alexander, Dr. (Md.)
 Rozwadowski Bolesław (N.Y.)
 Rucker Gustawa (N.Y.)
 Rudzka Walentyna, Dr. (N.Y.)
 Rutkowski Józef, Ks. (Ohio)
 Ryl Władysława (N.Y.)
 Rynkiewicz Stanisław (N.Y.)
 Sadowski Roman (N.Y.)
 Sadowski Tadeusz (Wash.D.C.)
 Salowey Stanley (N.Y.)
 Sapięha Paweł (N.Y.)
 Sawicki Antoni (N.Y.)
 Schenker Oscar, Dr. (N.Y.)
 Schmidt Adam (Va.)
 Seidner Stanley, Dr. (N.Y.)
 Silkiewicz Stefan (N.Y.)
 Śliwiński Stanisław, Ppłk,Inż. (Calif.)
 Słowski Tadeusz (Kansas)
 Śmigiel F. (Ind.)
 Sobolewski Leon (N.Y.)
 Socha Władysław, Prof. (N.Y.)
 Soroka Wacław, Prof. (Wisc.)
 Sosnkowska Zofia (N.Y.)
 Sosnkowski Alexander (Calif.)
 Sosnkowski Peter (France)
 Sowiński Walter (Ind.)
 S.P.K.Edmonton, Alta (Canada)
 S.P.K.Koło No.3 (Wisc.)
 S.P.K.Koło No.13 (Winnipeg,Canada)
 S.P.K.Koło No.19 (Mass.)
 S.P.K.Koło No.31 (Ill.)
 S.P.K.Koło No.32 (Md.)
 S.P.K.Koło No.37 (Wash.D.C.)
 S.P.K.Samodzielne Koło (Mich.)
 Spyra A.,Mrs. (Ind.)
 Stachiewicz Bogdan (Calif.)
 Stachura Jan (Ill.)
 Stankiewicz Bronisław (Conn.)
 Starczewski Walery, Inż. (Wash.D.C.)
 Stebelski Henryk (France)
 Stomma Tadeusz (Wisc.)
 Suligowski Leonard (N.Y.)
 Surman Stanisław (Calif.)
 S.W.A.P.Placówka No.1 (N.Y.)

- S.W.A.P.Placówka No.2 (Ill.)
 S.W.A.P.Placówka No.7 (Mich.)
 S.W.A.P.Placówka No.24 (Conn.)
 S.W.A.P.Placówka No.36 (N.J.)
 S.W.A.P.Placówka No.37 (Mass.)
 S.W.A.P.Placówka No.51 (N.J.)
 S.W.A.P.Placówka No.103 (Conn.)
 S.W.A.P.Placówka No.111 (Conn.)
 S.W.A.P.Placówka No.149 (Wisc.)
 S.W.A.P.Placówka No.173 (Calif.)
 Świątcho Kazimierz (Conn.)
 Świderski Stanisław (N.Y.)
 Świerbutowicz Jerzy, Dr. (N.Y.)
 Świętochowski Tadeusz, Prof. (N.Y.)
 Sywak Zofia, Dr. (Conn.)
 Szablewski Walter (N.Y.)
 Szawłowski Ryszard, Dr. (Canada)
 Szeremeta Tadeusz J. (Ill.)
 Szylling Maria-Róża (Canada)
 Szymański Leonard (Ohio)
 Tabor Jan (N.Y.)
 Tałat-Kiełpsz Eryk (Ohio)
 Taras M.A. (Canada)
 Targowski Juliusz (Brasil)
 Tarnowski Antoni (Wash.D.C.)
 Teclaff Ludwik, Prof. (N.Y.)
 Teperowicz Eugenia (Ohio)
 Thierberger M.R. (N.Y.)
 Tomaszewicz Stefan (N.J.)
 Tow.Złączonych Polaków (N.Y.)
 Traczyk Mary (Conn.)
 Tumaniszwili Jerzy (Mo.)
 Turyn Aleksander, Prof. (Ill.)
 Tyczkowski Franciszek, Ks.Płk. (N.Y.)
 Tym C. (N.J.)
 Ulrych Zofia (Canada)
 Union of Poles in America (Ohio)
 Walicki Marek (N.J.)
 Wanat Józef (N.J.)
 Wandycz Irena (N.Y.)
 Wandycz Piotr, Prof. (Conn.)
 Wantuła Władysław (N.Y.)
 Watt Richard M. (N.J.)
 Węgorzewski Witold R. (N.Y.)
 Weisbach Jadwiga (Ill.)
 Weislik Stanisław (Mass.)
 Weiss Jan (Mass.)
 Wierzchzak Józef, Prof. (N.Y.)
 Wierzbiański Bolesław (N.Y.)
 Wierzbicki Mirosław (Mass.)
 Wiktor Anna M. (Pa.)
 Wiśniewski F.A., Dr. (Wisc.)
 Witanowski Edward (N.Y.)
 Witenberg Romana (N.Y.)
 Witt Eugeniusz (N.Y.)
 Wittlin Tadeusz (Wash.D.C.)
 Wnuk Laurentius, Ks. (Canada)
 Wojcicki Chester (N.Y.)
 Wojciechowski Bronisław (N.Y.)
 Wojniusz Helena, Dr. (N.J.)
 Worowski-Pomian Stanisław (N.Y.)
 Woytak Richard, Prof. (Calif.)
 Wraga-Grant Natalie (Wash.D.C.)
 Wysocki Mary (Conn.)
 Zaborski Bogdan, Prof. (Canada)
 Zachariasiewicz Wład., (Wash.D.C.)
 Zajączkowski S. (Iowa)
 Załoga Stefan (N.Y.)
 Zaremba Andrzej (N.Y.)
 Zawadowski Zygmunt, Dr. (England)
 Zawodny J.K., Prof. (Calif.)
 Zbierański Czesław (N.Y.)
 Ziemba Walter, Ks. (Mich.)
 Ziółkowski Franciszek (Canada)
 Z.N.P.Gmina No.44 (N.Y.)
 Z.N.P.Gmina No.118 (Mass.)
 Z.N.P.Gmina No.433 (Ill.)
 Z.N.P.Grupa No.2535 (Mich.)
 Z.N.P.Grupa No.3100 (Wisc.)
 Zub-Zdanowicz L. (Conn.)
 Związek Polek w Ameryce (Pa.)
 Zwisłocki Józef, Prof. (N.Y.)
 Zych Maria L. (N.Y.)
 Zyss Tadeusz (Calif.)
 Żbik Jan A. (Fla.)
 Żebrowski Edward, Prof. (Pa.)
 Żurakowski Janusz (Canada)

PROŚBA O DARY

Wiele osób posiada przedmioty, które stanowią dla nich pewną wartość, ale z czasem ulegają zniszczeniu lub zostają usunięte z mieszkań. Mamy na myśli książki, broszury, czasopisma, dzienniki, dokumenty, fotografie, listy, odznaki pamiątkowe, itp. O ile materiały te odnoszą się do historii Polski, mogą stanowić cenne wzbogacenie archiwum Instytutu. Prosimy osoby, k któreby chciały tego rodzaju rzeczy ofiarować, o porozumienie się telefonicznie lub listownie z Instytutem.

SCHOLARLY WORKS

With every passing year the scholars and researchers appear to show an ever increasing interest in the library and documentary collections of the Institute. During 1975 among the many, who worked at the Institute, representing a number of nationalities, were the following:

Prof. Jerzy Lerski (Univ. of San Francisco) on two occasions researched materials on the subject of Jews in Poland. Prof. Edward Wynot (Florida State Univ., Tallahassee, Fla.) completed and published in print his doctor thesis "Polish Politics in Transition, The Camp of National Unity and the Struggle for Power 1935-39" (Athens, Georgia, 1974). This work was based, among other sources, on materials of the Piłsudski Institutes in New York and in London. W. Flisiński (N.Y.) continued for many weeks his catalogue of the Polish press and his work on the chronicles of Poles deported to the Soviet Russia and liberated in 1942. S. Załoga (Columbia Univ.) searched photographs of the Polish Army during both World Wars. Richard Watt for a number of years works at the Institute on his forthcoming book (in English) about Poland during the 1918-1939 period. This work is approaching the final stage. Prof. Jerzy Krzyżanowski (Ohio State Univ.) received assistance for his study on general Okulicki. George A. Reed (Univ. of San Francisco) searched and obtained materials for his work on the San Francisco 1945 Conference. Prof. L. Dobroszycki (YIVO Institute, N.Y.) repeatedly studied the materials at the Institute for his catalogue of the Polish cities and towns. Jon Speller and gen. W. Głazkow (N.Y.) obtained documents concerning the attitude of Poland towards the Cossacks, Georgians and other nationalities in Russia in the years nineteen-twenties. Prof. W. Sukiennicki (Stanford, Cal.) obtained materials from the archives of the Headquarters of the Polish Supreme Command (1920). Maria Rasiej (N.J.) prepares a study on the Polish-American relations during 1939-45 and obtained relevant materials. Prof. Marian Drodowski (PAN Historical Institute, Warsaw, Poland) studied for a few weeks the archives of the Headquarters of the Polish Supreme Command as well as those of the Polish Embassy in London, concerning the Polish-American relations. Jędrzej Giertych (London, Engl.) searched for materials on the "Battle of Warsaw" of 1920. Dr. Jerzy Gołos (N.Y.) studied the documentation on the 1863 insurrection. Prof. J. Wiczerzak (N.Y. Univ., Bronx) worked on documents for the years 1830 and 1863. Halina Wierzyńska (London, Eng.) perused the sets of literary periodicals published in New York during the post-war years, the unique collections available at the Institute. Barbara Porębska (Buffalo) studied the documents of the Polish Committee of National Defence for years 1912-1920. Richard Woytak (Monterey and Peninsula College, Calif.) made a special trip to study at the Institute for his doctorate thesis on the problem of the frontiers of Poland in her foreign policy in 1938-1939. Prof. Gotthold Rhode (Mainz, West Germany) searched for materials on the problem of Lithuania in the

years nineteen-twenties. Dr. Michał Palij (Lawrence, Kansas) spent one week studying the Polish-Ukrainian relations in 1919-1920. T. Chabrowski (N.Y.) searched for materials on his doctorate work dealing with the Catholic Church in Poland during 1945-51. William A. Byrne (Univ. of San Francisco) was studying the bibliography on the subject of Katyń. On the same subject worked John McCarthy (Monmouth College, N.J.). Henry S. Wiencek (N.Y.) from Time, Publ. prepares one volume of a special publication, to be devoted to the September, 1939 campaign in Poland, as an example of the "Blitzkrieg"). He studied the documentation and photographic collections. Dr. Henri Rollet (Paris) was interested in materials dealing with the problems of the "preventive war" and the mission of ambassador George Potocki in Paris. Dr. Janusz Rakowski (Zurich) collected materials for the bibliography of the economic problems in Poland. Prof. Izaak Lewin (Yeshiva Univ., N.Y.) studied documents concerning the origins of the Polish State in 1918-1919. Robert M. Peebles (N.Y. Univ., Albany, N.Y.) searched for information on the legal bases of the Polish "émigré" government in London. Agnes S. Shapiro (Manhattan College, N.Y.) studied materials to prepare her work on the political role of J. Piłsudski in Poland. St. Piaskowski (Albany, N.Y.) continued to search for materials for his work on the history of the Polish Navy. Prof. Piotr Wandycz (Yale Univ.) studied the papers of ambassador Lipski concerning the Polish-American relations during the post-war period. Andrzej Zaremba (N.Y.) studied the problems of the Polish militia.

DOCUMENTARY COLLECTIONS

During the year 1975 the transfer from London of the entire large collection of documents of late Jan Weinstein, presented to the Institute by Mrs. Halina Weinstein, was completed and put in order. This collection contains 14 portfolios of Józef Beck documents together with the archives of Jadwiga Beck, 36 portfolios on the relations between Poland and France, England, Czechoslovakia, Romania and other countries, and 14 portfolios of Władysław Studnicki materials. Dr. Anna Mars undertook the task of orderly classification of this voluminous collection, now located in in one large steel bookcase. Zofia Łepkowska (Pretoria, South Africa) donated further sets of letters and documents of the late Stanisław Łepkowski, the last Chief of the Chancellery of President Moscicki. Prof. Piotr Wandycz (Yale Univ.) offered a valuable set of documents on the Polish army in Russia during 1944-45. The Institute acquired from Tadeusz Kattelbach a set of original correspondence of general Sosnkowski during 1953-55. For the time being this is not available to researches. As a result of kind assistance of St. Michałowski, member of the Institute, a large archive of the late colonel Roman Michałowski, aide-de-camp of Marshal Piłsudski, military attaché in Bucharest and London, embassy counsellor in Tokio, was received. It contains many documents and memoirs. The Insti-

tute received also many interesting documents of the late Marian Chodacki a former general commissioner of Poland in the Free City of Dantzig and a former director of the Institute. Jan Weiss (Cambridge, Mass.) a member of the Institute, enabled us to acquire, from the Hoover Institution and with the assistance of Dr. W. Sworakowski, copies of the extremely valuable documents from the czarist secret police "Ochrana" at the Russian embassy in Paris, concerning the activities of Józef Piłsudski during the years 1898-1914. Col. Jerzy Zaremba (Toronto) donated a set of documents dealing with the formation of the Polish army in France in 1918-19. Col. P. Harcaj (Chicago) offered materials of Lt.col. R. Jędrzejak, on the September, 1939 campaign in Poland. Tadeusz Katelbach (N.Y.) donated the memoirs of Mr. Mycielski devoted to this campaign and also enabled the Institute to make photostatic copies from the 3 volumes of the diary of the Chancellery of President Raczkiewicz covering the first years of the Second World War. Dr. Maria Zdziarska-Zaleska (Paris) donated precious documents on the 1919-20 Polish-Bolshevik war, during which she served as a doctor in the 4-th Legionnaire Infantry Regiment.

Our sincere thanks go to all the above generous donators.

LIBRARY

In the course of the year 1975 the library of the Institute continued to expand considerably. One thousand new titles have been catalogued, so that as of January 1, 1976, the library reached 7,247 catalogued positions, as well as around 3,200 brochures which are not catalogued but arranged by subjects. This last figure gradually diminishes as brochures are being incorporated into the general catalogue. The library contains a total of about 10,500 positions.

The periodicals section reached 1,550 titles, showing an increase of 38 new titles in the past year. The photographic inventory, thanks to many donations, also increased, numbering well over 12,000 items. A number of new microfilms has also been added.

A substantial addition to the library was the receipt of 348 books and brochures from the New York offices of Free Europe, because of their liquidation. Many of those were added to the library catalogue. Special appreciation is due for this to Tadeusz Pawłowicz and Władysław Wantuła, both members of the Council of the Institute, for their assistance.

The Institute was also fortunate in being able to acquire an unusually valuable collection of some 600 books of the late Jan Weinstein in London many of which were included in the catalogue, with others being made available for sale. Another large collection of about 250 books was donated to the Institute by prof. Roman Dębicki from Washington, D.C. A beautiful collection of 77 books as well as some rare periodicals were received from col. Jerzy Zaremba (Toronto). M. Iwanowski (Milton, Mass.) who almost every year donates to the Institute large numbers of books,

again presented 64 positions, many of which enlarged library catalogue. Irena Wandycz (N.Y.) donated a valuable collection of 104 books and brochures. Wanda Lubicz-Gąsiorowska (Paderewski Foundation, N.Y.) donated many books and periodicals, including the complete works of George Washington.

The Institute remains in contact with a number of libraries in Poland, such as the libraries of the Universities in Poznań, Warsaw, Łódź, Wrocław, Central Military Library, the Western Institute, the Sejm (Parliament) Library, the Historical Institute of the Polish Academy of Science, the Military Historical Institute, etc., with which an exchange of publications is maintained. Some professors and scholars in Poland send their works and other publications to the Institute.

Many people have visited our library, studying books and periodicals in our Reading Room. The Institute is particularly grateful to Mr. S. Bieniewski (N.Y.) for his kindness in binding 13 of our "Rare Books" without charge.

Many others donations of books, brochures, periodicals, documents and photographs were received in 1975 from numerous persons, members and friends of the Institute. The list of their names is shown in the Polish part of this Bulletin, under the "Library" heading. To all those donors the Institute wishes to extend most sincere thanks and appreciation, together with grateful acknowledgment that their generosity is a very significant contribution to the cause of Poland in general and to the expanded activity of the Institute in particular.

* * *

All scholarly activities of the Institute, as well as its documentary collections and library continued to remain under the guidance of prof. Wacław Jędrzejewicz, assisted by dr. Alexander Korczyński and dr. Anna Mars, with Irena Wandycz and Zofia Jordanowska working on the library catalogue and Edward Kleszczyński remaining in charge of the periodicals and photographic sections. Michael Budny, the Executive Director, was in charge of the bureau and the administrative affairs of the Institute. All of them worked voluntarily.

PUBLICATIONS

The texts of the papers presented at the Second Historical Conference, organized by the Institute on April 6, 1974 at the Institute of East-Central European Studies of the Columbia University in New York, on the subject "Poland between Germany and Russia, 1926-1939 - The theory of two enemies", appeared in print in the "Polish Review", Vol. XX, No.1, a quarterly published by the Polish Institute of Arts and Sciences. These

papers, together with a brief resume of the discussion, were subsequently published by our Institute in a separate brochure under the same title; it is available for sale at our Institute at a price of \$ 3.50 plus 25¢ for postage.

Our Institute also assisted in the publication of the book (in Polish) "O zjednoczenie i legalizm - Ostatni akt życia publicznego Kazimierza Sosnkowskiego" (For unity and legality - the last act of public life of Kazimierz Sosnkowski") by Tadeusz Katelbach. This book is obtainable at the Institute at a price of \$ 11.50 plus 50¢ for postage.

The X-th Volume of the periodical "Niepodległość" ("Independence"), jointly published by our Institute and by the Józef Piłsudski Institute in London, is in print.

With the beginning of the year 1976, the total membership of the Institute amounted to 481 persons and organizations, including two honorary members, eight life members, twelve sustaining members, twenty corresponding members and 439 regular members. This represents an increase of over 50 members, as compared to the previous year.

The library and the office of the Institute are open Monday through Friday between 10:00 AM and 3:00 PM. Photostatic copies of documents may be made on premises upon nominal fee. Microfilm reader is also available. The Institute publishes a catalogue of books for sale, which is available, free of charge, upon written or telephone request.

MAKE DONATIONS IN YOUR LAST WILL AND TESTAMENT IN FAVOR OF THE INSTITUTE

If you wish to leave a permanent and living monument of your adherence to the Polish cause, remember at the time of making your last will and Testament, the Piłsudski Institute of America. Inform your attorney to mention in your last Will and Testament the amount which you desire to give. The simple legal form is as follows: "I give, devise and bequeath to Piłsudski Institute of America for Research in the Modern History of Poland located at 381 Park Avenue South, New York, N.Y., 10016, the sum of \$ . . . . I further direct that should there be any taxes that in my State may be levied upon this bequest be fully paid out of the residue of my estate."

